

Takdim

İstanbul Ticaret Odası

Türkiye’de son yirmi yılda ekonomik yaşamda oldukça büyük değişiklikler gerçekleşti. Avrupa Birliğine uyum süreci boyunca gelişmeler kaydedilmesi ve 2001 krizinin atlatılmasıyla birlikte iş dünyası canlandı. İç ve dış yatırımların yanı sıra şirket sayıları da artış gösterdi. Anonim ve limited şirketlere yönelik düzenlemelerin bir getirisi olarak günümüz ekonomik yaşamında şahıs firmalarının etkisinin azalmasıyla birlikte şirketler ekonomiye yön veren önemli aktörler haline geldi.

Küresel rekabet koşullarında giderek daha önemli hale gelen sermaye, tecrübe, ilişki ağları gibi konularda sağladığı avantajlarla şirket yapılanmaları daha çok tercih edilir hale gelmektedir. Küresel piyasalarda rekabet edebilmek için küçük ölçekli şirketlerin gelişmesi ve stratejik ortaklıklar geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin de bu değişime entegre olma gerekliliği açıktır. Dolayısıyla iş dünyasını yeniliklere göre dönüştürmek zorunlu bir gereklilik olarak karşımızdadır.

Tarihsel olarak Türkiye’de şirketlerin kalkınma dinamiklerindeki yeri göz önüne alındığında günümüzde bu konuya yeterince ilgi gösterilmediği açıktır. Şirketleşme ve ortaklık mekanizmalarının incelenmesi, uluslararası yönelimlerin anlaşılması, kazanımların ve yapısal sorunların ortaya konması hem şirketler hem de ülke ekonomisi açısından önemlidir. Bu motivasyonla ilk kez 2011 yılında gerçekleştirilen Türkiye’de İş Ortaklıkları araştırmasının ikincisi olan bu raporun alandaki boşluğu dolduracağına inanıyoruz. Bu raporda ortaklıklarda belirleyici yapısal unsurlar başta olmak üzere Türkiye’de şirketleşme; tarihi, hukuki ve kültürel boyutlarıyla ele alındı.

Araştırmanın yapılmasında katkı veren herkese müteşekkirimiz.

Bu eserin mensuplarımıza ve ilgililere faydalı olacağını umuyoruz.

Takdim

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği

Türkiye'nin ekonomik kalkınması açısından iş ortaklıklarının geliştirilmesi elzemdir. Günümüz ekonomi piyasalarında meydana gelen değişimleri ve somut göstergeleri anlamlandırmak adına ortaklıklara ilişkin yapılan araştırmaların güncellenmesi gerekmektedir. İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği, iş ahlakı ve ahlaklı girişimciliğin yaygınlaştırılması ve bahsedilen değişimlerin anlamlandırılması adına çalışmalar yapmaktadır. Küçük ölçekli ortaklıkların büyümesi ve işletmelerin ahlakı merkeze alarak gelişmesi için destekleyici bir rol üstlenmektedir.

Türkiye'de ortaklıkların seyri incelendiğinde son yıllarda bazı olumlu gelişmeler görülmektedir. Ancak ortaklıkların ölçeği ve ömrü dikkate alındığında bazı açmazlarla karşılaşmaktadır. Nitekim çok ortaklı şirketlerin kayda değer bir gelişme gösterememesi ve ortaklıkların ömrünün uzun olmaması mevcut sorunların tespit edilmesi gerekliliğine işaret etmektedir. Dolayısıyla iş dünyasında yaşanan değişimleri güncel verilerle açıklamak gerek yeni kurulacak gerekse mevcut ortaklıklara yön gösterici nitelikte olacaktır.

Bu araştırmanın temelini 2011 yılında İGİAD ve İTO iş birliği ile yapılan Türkiye'de İş Ortaklıkları araştırması oluşturmaktadır. Ortaklıkların geliştirilmesine yönelik ciddi bir bilgi birikimi oluşturulmasının ardından bunun güncellenmesi, alanda önemli bir eksikliği giderecektir. Raporda ortaklıkları etkileyen iç ve dış unsurlar başta olmak üzere, Türkiye'de şirket evreninin tarihsel, hukuki, kültürel gelişimi ve son on yıldaki istatistiksel görünümü ele alındı. Araştırma süreci İGİAD'ın Eğitim ve Araştırma Komisyonu ile İTO'nun Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü'nün iş birliği ile yürütüldü.

Araştırmayı yürüten Prof. Dr. Lütfi Sunar'a, araştırmaya katkısı olan araştırmacılara ve tüm katılımcılara özverilerinden dolayı teşekkür ederiz.

Bu araştırmanın iş ortaklıklarının gelişimine katkı sağlamasını dileriz.